

Альошина Катерина Олександрівна

Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

Наукова керівниця – ст. викл. Лебедєва С. Л.

ІНШОМОВНІ ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНОМУ ВОКАБУЛЯРІ ДИДЖИТАЛ-ДИЗАЙНУ

Сучасні динаміки глобалізованого світу впливають на мову як засіб міжкультурної комунікації. Активний розвиток науки, технологій і мистецтва, а також комп'ютерно-опосередкована мовленнєва практика сприяють поповненню мови новими словами. Такі слова або приходять на місце тих, що вже існують, повністю витісняючи їх з ужитку, або утворюють синонімічні ряди, що відображають актуальні стильові комунікаційні тенденції. Такий процес з одного боку є закономірним явищем, що збагачує вокабуляр, з іншого боку, може руйнувати мовні надбання минулих періодів.

Вищезначена проблематика видається особливо актуальною, якщо звернути увагу на молодіжний лексикон, коли невиправдане використання неологізмів, особливо в частині запозичень, робить мову засміченою та незрозумілою. Деякі слова використовуються перебільшено, стають модними, наприклад, «коворкінг» або «ком'юніті».

У багатьох сферах, до яких належить і диджитал дизайн, велика кількість неологізмів у вигляді іншомовних слів не є винятковим явищем. Неологізми-запозичення, що прийшли в результаті міжмовного спілкування, є його незмінною складовою.

В енциклопедії української мови В. М. Русанівський і О. О. Тараненко визначають неологізм як нове слово або вислів, які виникли і вживаються на певному етапі розвитку мови, в певному акті мовлення або в конкретних стилістичних чи індивідуально-авторських умовах. (Русанівський, 2004, с. 408).

Загальні інновації-запозичення утворюють суттєву частину мовних новоутворень. Екстралінгвальні чинники мають істотне значення для освоєння й адаптації запозичених слів. (Лебедева, 2022, 208)

Основним джерелом поповнення лексичної системи сучасної української мови є англійська. (Стишов, 2017, 68). Диджитал-дизайн, молода галузь знання, що швидко розвивається і тісно пов'язана з міжнародним співробітництвом, ввібрала і продовжує приймати велику кількість нових запозичених слів. Наведемо приклади деяких слів і виразів, які знаходять широке застосування у сфері диджитал-дизайну та використовуються в інтернаціональній професійній комунікації. Такі слова і вирази як «*мок-ап*» (або «*мокап*»), (англ. *mock-up*) – макет, «*грікінг*», (англ. *greeking*) – імітування тексту на макеті, «*кернінг*», (англ. *kerning*) – зменшення пропусків між буквами, «*моушн-дизайн*», (англ. *motion design*) – рух об'єктів графіки, «*фідбек*», (англ. *feedback*) – зворотний зв'язок, «*фіча*», (англ. *feature*) – характерна риса, «*дизайн-бриф*», (англ. *design brief*), - ключовий елемент в дизайні, «*стейкхолдер*», (англ. *stakeholder*) – зацікавлена особа, «*скоуп*», (англ. *scope*) – весь об'єм роботи для становлення продукту, «*референс*», (англ. *reference*) – посилання або джерело натхнення, «*мудборд*», (англ. *moodboard*) – добірка матеріалу для майбутнього дизайну, «*юзабіліті*», (англ. *usability*) – комфорт користування продуктом є невіддільною частиною вокабуляру сучасної диджитал-спільноти. Найпоширенішими способами адаптації запозичених нових слів є спосіб транскрипції, коли передається звукова форма слова мови оригіналу, або транслітерації, коли приймається спосіб написання іншомовного першоджерела. Деякі слова можуть мати два варіанти звучання в українській мові. Наприклад, *дигіталізація* –транслітерований іменник і *диджиталізація* – неологізм, адаптований транскрипційно.

У лексиці графічного дизайну існує значна кількість запозичених слів, що стали загальноживаними, і які колись вважалися неологізмами. Такі

слова, як *стиль, прототип, акцент, формат, градієнт* тощо, не потребують пояснення або перекладу, хоча раніше входили в категорію запозичених неологізмів.

Також до цієї категорії належать такі запозичення, що вживаються поряд з українськими еквівалентами, проте вважаються більш професійними, наприклад, *едитор (редактор), ілюстрація (зображення), ком'юніті (спільнота), скетч (ескіз), патерн (орнамент або візерунок)*.

Інформаційно-комунікаційні технології вплинули на сучасний спосіб життя, можливість дистанційної роботи, розширення можливостей співпраці з закордонними компаніями, сприяли уніфікації спілкування для більшої ефективності та економії часу. Сучасні неологізми-запозичення активно використовуються в мовленні. З часом і як результат широкого вживання деякі з них переходять до лексики загального вжитку. Однак, видається ключовою проблематика збереження унікальності рідної мови як культурної спадщини та носія національної пам'яті.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Лебедева, С.Л. (2022). Соціолінгвістичні особливості проникнення слів латинського походження в українську, англійську та італійську мови. *Закарпатські філологічні студії*, 1 (21), 206–211. DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.21.1.38>
2. Стишов, О.А. (2017). Нові іншомовні слова в українськомовних ЗМІ початку ХХІ ст. *Studia philologica*. 2 (9), 66–75.
3. В. М. Русанівський, О. О. Тараненко. (2004). *Українська мова*. «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана.